

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/33805

G.K.12

02 Kasım 2020
GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-34592

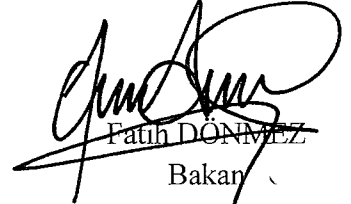
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/33805)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.09.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.713160 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan TURAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/33805 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7/33805 Esas Numaralı Önerge Cevabı (1 sayfa)

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN RIDVAN TURAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

**DÖNEM
27/3**

**ESAS NO
7/33805**

Sorular:

Kamu eliyle kurulmuş olan Eti Bakır, AKP iktidarının desteğiyle 2004'te özelleştirilerek Cengiz Holding'e geçmişti. Mardin'deki Eti Bakır AŞ Mazıdağı Fosfat Tesisleri de 2011 yılında holdingin bünyesine katıldı. Maden Tetkik Arama (MTA)'nın raporuna göre Mazıdağı'nda fosfat madeni bulunmakta ancak madenin ekonomik olmadığı belirtilmektedir. Bunun yanında yine MTA raporlarında Mazıdağı maden sahasında tenörü (cevher içindeki metal içeriği) yüksek bir uranyum rezervi olduğu belirtilmektedir. '55 ppm tenörlü' 4 bin 576 ton uranyum rezervi dikkat çekmektedir.

Bunların dışında ABD'li firmaların elinde bulunan, zengin uranyum yatakları olduğu bilinen, Yozgat'ın merkez, Şefaati ve Sorgun ilçelerinde 15 bin 708 hektar (157 km²) alanı kapsayan 8 stratejik uranyum maden sahasına kapsayan ruhsatlar, Enerji Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) tarafından 2018'de iptal edildi. Yaklaşık 10 yıldır ABD'li firmaların elinde bulunan ruhsatların kapsadığı sahaların ETİ Maden'e devredilip arama tarama ve çıkartma faaliyetlerinin yürütülmesi planlandığı açıklandı.

Rezerv miktarının 10.000 ton ve tenörünün % 0.05 U3-08 üzerindeki değerlere sahip olan uranyum cevher yatakları için işletilebilir özellikte olduğu raporlarda yer alırken Mazıdağı'nda bu değer % 63 U3-08 civarında yüksek olması Mazıdağı maden sahasına neden yatırım yapıldığı sorusunun gündeme getirmektedir? Bu bağlamda;

- Mazıdağı'nda yüksek tenörlü uranyum maden rezervinin olması nedeniyle tesiste uranyum zenginleştirilmesi mi yapılmaktadır? Uranyum zenginleştirilmesi yapılıyorsa amaçlanan nedir?
- Mazıdağı'ndaki fosfat madenin ekonomik olmadığı raporlarda belirtilmesine rağmen tesis hangi sebeplerle Cengiz Holding'e verilmiştir?
- ABD'li firmaların elinde bulunan ruhsatların kapsadığı uranyum maden sahalarının Eti Maden'e geçirilmesiyle Türkiye bu alanda ne yapmayı ve hangi projeleri hayata geçirmeyi planlamaktadır?
- Uranyum maden sahaları neden ABD'li firmaların elinden alınmıştır?
- Yüksek değerlere sahip uranyum maden yataklarına hangi amaçla yatırım yapılmaktadır?

Cevaplar:

Mardin ili Mazıdağı ilçesinde Eti Bakır A.Ş. uhdesinde bulunan sahalarda fosfat işletme izni düzenlenmiş olup, bu sahalara yönelik uranyum işletme izni bulunmamaktadır.

Eti Bakır Anonim Şirketi'ne ait söz konusu ruhsat sahalarında fosfat rezervi mevcut olup, 2012 yılından itibaren fosfat üretimi yapılmaktadır.

2840 sayılı Bor Tuzları, Trona ve Asfaltit Madenleri ile Nükleer Enerji Hammaddelerinin İşletilmesini, Linyit ve Demir Sahalarının Bazılarının İadesini Düzenleyen Kanun'un 2'nci maddesinde yer alan "*Bor tuzları, uranyum ve toryum madenlerinin aranması ve işletilmesi Devlet eliyle yapılır. Bu madenler için 6309 sayılı Maden Kanunu gereğince gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine verilmiş olan ruhsatlar iptal edilmiştir.*" hükmü gereği söz konusu madenlere ilişkin ruhsatlar sadece kamu kurum ve kuruluşları ile hisselerinin tamamı kamuya ait olan şirketler adına düzenlenebilmekte olup, daha önce bu kapsamda verilen ruhsatlar geri alınmıştır.